

Utvalget for Statens stipend og 01.02.2017
garantiinntekter for kunstnere og Statens
kunstnerstipend
postmottak@kud.dep.no
post@kulturrad.no

STATENS KUNSTNERSTIPEND - HØRING OM KVOTEFORDELING 2017

NOPA viser til høringsbrev fra Kulturdepartementet av 20. desember 2016

NOPA - Norsk forening for komponister og tekstforfattere har 1015 medlemmer. Medlemskriteriet i NOPA er at en skal ha en minimumsinntekt av musikk eller tekst en selv har opphavsrett til – vi representerer dermed de profesjonelle opphaverne, de som genererer næring og inntekter for seg selv og andre. Våre medlemmer arbeider i alle sjangere – fra salmer til satanrock, og dermed snakker vi for alle populærkomponister og tekstforfattere i dette høringssvaret.

Det er på tide å anerkjenne sanglyrikken

Blant NOPAs 1015 medlemmer er det 690 som skriver tekst til musikk. Mangfoldet blant disse tekstforfattere er stort – de fleste norske dialekter er representert, samt flere språk. Noen sitter hjemme i en skrivebu på Vestlandet, mens andre jobber sammen med store produksjonsselskaper i utlandet. Felles for dem alle er at den økonomiske hverdagen er uforutsigbar. Fra man har skrevet en tekst til man har fått betalt for for eksempel radiospilling, kan det gå flere måneder, ofte mer enn et år. Dette gjør det utfordrende å planlegge sitt virke som tekstforfatter. Dette er en situasjon flere skribenter i andre sjangere lever under, og vi ser at dette har blitt anerkjent hos andre yrkesgrupper; både barne- og ungdomslitteraturforfattere, dramatikere, faglitterære forfattere, skjønnlitterære forfattere og skjønnlitterære oversettere har egne stipender.

Vi har i flere år argumentert for at norske sangtekstforfattere må få sin egen kategori i Statens kunstnerstipend. Det er på høy tid at sanglyrikken anerkjennes på samme nivå som de nevnte kunstnergruppene, og det er de samme argumentene som gjelder: vi må bevare språket, identiteten og historien som ligger i sangtekstene. Og om det fortsatt skulle være noen tvil om viktigheten og kraften i sangtekster, henviser vi til vinneren av Nobels litteraturpris 2016, Bob Dylan.

NOPA foreslår derfor å opprette en egen kategori for Forfattere av tekst til musikk, med fire stipender til tekstforfattere som skriver på norsk og to stipender til tekstforfattere som skriver på engelsk.

Kategorien må tildeles friske midler, og ikke gå på bekostning av kvoten til komponister og populærkomponister. Tekstforfatterne er organisert i NOPA, og NOPAs stipendkomite har faglig kompetanse til å vurdere og innstille i denne nye kategorien.

Utvidelse av stipendordningen for populærkomponister

I vårt høringssvar til fjorårets kvotefordeling henviste vi til rapporten *Kunstens autonomi og kunstens økonomi*, Skarstein 2015. Vi vil gjerne gjenta noen av argumentene våre fra 2016, da de er enda mer gyldige nå.

Rapporten viser en svært dramatisk utvikling for populærkomponistene - inntektene har gått ned hele 46% i perioden 2006 - 2013¹. Dette til tross for at populærkomponister har hatt en betydelig økning i arbeidstid innen kunstnerisk virksomhet. De har også gjort store grep for å tilpasse seg den nye digitale hverdagen. De fleste har omfavnet nye tjenester og nye markedsføringskanaler, og arbeider aktivt for å øke egne inntekter. Dette stimulerer hele feltet - i en tid der musikere og opphavere selv i stor grad må finansiere egne prosjekter før utgivelse, involveres flere selvstendig næringsdrivende i prosessen. De tilgjengelige midlene fordeles på flere.

Tilskudd til populærkomponister kan derfor ikke ses på som støtte til den enkelte kunstner, men som en stimulering for å skape kunst og tilpasse kunsten nye utfordringer, helt i tråd med konklusjonene i Kunsten autonomi og kunstens økonomi."²

Populærkomponister står for kvalitet. De lager musikk og tekst som folk ønsker seg, som har et marked og som etterlater en viktig kulturarv i det norske samfunnet. Flere norske suksesser i utlandet de siste årene, viser at også potensialet for internasjonal suksess er til stede. Og forstår NOPA anbefalingen i utredningens kapittel 4 rett, så er det akkurat dette man vil oppnå gjennom stimulering.

"For å sikre at det skapes kvalitativ god norsk musikk som lyttes til både i Norge og internasjonalt bør norsk musikk stimuleres gjennom tilskuddsordninger rettet mot komponister og skapende musikere. (...)."³

Vi mener på dette grunnlaget at det er behov for flere arbeidsstipend for populærkomponister. Det vil lette overgangen til den digitale hverdagen, og det vil sørge for at flere får mulighet til å opprettholde sitt skapende virke mens de arbeider for å nå ut i et marked som har blitt uendelig mye vanskeligere å slå gjennom i, bare i løpet av noen år. 10 nye stipender vil gi populærkomponistene bedre muligheter til å skape fantastiske nye sanger som vil komme flere av den andre gruppene til gode ved at repertoaret skal fremføres og videreutvikles.

Oppsummert er dette NOPAs innspill til den foreslåtte kvotefordelingen for 2017:

- En nyopprettet kategori med 6 stipender til forfattere av tekst til musikk. Kategorien opprettes med friske midler
- 10 nye arbeidsstipend for populærkomponister

Vennlig hilsen

Ingrid Kindem
Styreleder

¹ Skarstein 2015, Tabell 3.2 s.25

² Skarstein 2015, 2.7 Overordnet tenking

³ Skarstein 2015, 4.6.4 Anbefalinger